

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО»**

Випускова циклова комісія ветеринарних дисциплін

ПОГОДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

 **Ольга НИЧИПОРУК**
27 серпня 2025 року



ЗАТВЕРДЖУЮ

В.О. директора коледжу

 **В'ячеслав ТАРАСЮК**
27 серпня 2025 року

ПРОГРАМА

з освітнього компонента

Епізоотологія з мікробіологією

Розробник	Ющак О.В.
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н6 Ветеринарна медицина
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна медицина
Статус освітнього компонента	обов'язковий
Мова навчання	українська

Програма ОК «Епізоотологія з мікробіологією» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності **Н6 Ветеринарна медицина**, денної форми навчання складена на основі ОПП «12» червня 2025 р.

Розробник: Ющак О.В.

Програма обговорена на засіданні циклової комісії
Ветеринарна медицина

Протокол від 26 серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії Леся НЕДОПАД

Схвалено Педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ
імені С.З.Гжицького»

Протокол від 27 серпня 2025 року № 8

1. ОПИС ОК (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ)

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	<i>фаховий молодший бакалавр</i>
Галузь знань	<i>Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина</i>
Спеціальність	<i>Н6 Ветеринарна медицина</i>
Освітньо-професійна програма	<i>Ветеринарна медицина</i>
Характеристика ок (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу)	
Статус	<i>обов'язковий компонент</i>
Загальна кількість годин	<i>210</i>
Кількість кредитів ЄКТС	<i>7</i>
Курсова робота (проект)	<i>-</i>
Форма оцінювання	<i>Екзамен -6,8 сем (4,6 сем спец.вет)</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Рік підготовки	<i>2025-2026</i>
Семестр	<i>5,6,7,8 сем. (3,4,5,6 сем. спец.вет)</i>
Аудиторні години	<i>142</i>
Лекції	<i>76</i>
Практичні заняття	<i>34</i>
Лабораторні заняття	<i>32</i>
Семінарські заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>68</i>

Примітка: співвідношення кількості годин (у відсотках):

аудиторних занять - 67,62 % самостійна
робота - 32,38 %

2. МЕТА ОК «ЕПІЗООТОЛОГІЯ З МІКРОБІОЛОГІЄЮ», ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення навчальної дисципліни:

Мета вивчення дисципліни є вивчення інфекційних хвороб тварин, які посідають одне з перших місць серед захворювань і причин загибелі тварин.

Предмет вивчення освітнього компонента:

Предметом вивчення освітнього компонента «Епізоотологія з

мікробіологією» разом з іншими спеціальними дисциплінами формує активний, комплексний, економічно виправданий і науково обґрунтований підхід фахівця ветеринарної медицини у вирішенні питань інтенсивного розвитку тваринницької галузі і виробництва продукції високої якості, вивчення інфекційних хвороб тварин, які посідають одне з перших місць серед захворювань і причин загибелі тварин.

Основні завдання:

- надати фундаментальні знання з основ мікробіології, загальної та спеціальної епізоотології;
- сприяти підготовці фахівців, покликаних вирішувати всі завдання щодо обслуговування тварин, попередження інфекційних захворювань сільськогосподарських тварин, проведення діагностичних та лікувальних заходів.

Передумови вивчення:

- дисципліни, на яких базується вивчення: «Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин», «Патанатомія і патфізіологія сільськогосподарських тварин», «Годівля сільськогосподарських тварин», «Фармакологія з рецептурою».
- дисципліни, вивчення яких забезпечує вивчення: «Хірургія ветеринарної медицини», «Акушерство та гінекологія сільськогосподарських тварин».

2.1. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН)

РН1 Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами в у тому числі з професійних питань.

РН2 Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

РН3 Використовувати дані анамнезу, епізоотичної ситуації, результати клінічних, лабораторних, інструментальних та інших досліджень.

РН4 Застосовувати методи відбору зразків продукції тваринного, рослинного та біотехнологічного походження.

РН5 Встановлювати діагноз хвороби на основі виявлених характерних патологоанатомічних змін в уражених органах і тканинах під час розтину трупів тварин.

РН6 Дотримуватися основних понять з біобезпеки, біоетики, добробуту тварин.

РН7 Здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел та володіти комп'ютерними програмами.

РН10 Дотримуватися принципів роботи та правил експлуатації обладнання, приладів, інструментів, що застосовуються у ветеринарній медицині.

РН11 Знати правила зберігання фармацевтичних засобів і біопрепаратів, шляхи їх застосування, раціонально використовувати ветеринарні засоби, обладнання та інше ветеринарне майно.

РН14 Застосовувати зоогігієнічні і ветеринарні правила утримання та годівлі тварин.

РН15 Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності й охорони праці за фахової діяльності.

РН16 Планувати професійну діяльність та оформлювати звітну, облікову і довідкову документацію.

Компетентності

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Фахові компетентності (ФК):

СК1 Здатність встановлювати вид та клас тварин, особливості будови клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних видів.

СК2 Здатність відбирати, етикетувати і упаковувати матеріал для лабораторних досліджень та оформлювати супровідні документи на нього.

СК3 Здатність аналізувати дані анамнезу, епізоотичної ситуації, результатів клінічних і лабораторних досліджень з метою своєчасної діагностики хвороб різної етіології.

СК4 Здатність виконувати профілактичні ветеринарно-санітарні заходи, карантинування та своєчасну ізоляцію хворих і підозрілих на захворювання тварин з метою запобігання захворюванню та загибелі тварин.

СК5 Здатність здійснювати облік ветеринарних препаратів, засобів та іншого ветеринарного майна, забезпечувати їх збереження, раціональне використання.

СК6 Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики, благополуччя тварин у професійній діяльності.

СК7 Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці під час фахової діяльності.

СК8 Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

СК9 Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

СК13 Здатність поширювати ветеринарні знання серед населення й працівників тваринництва, господарств різних форм власності.

СК14 Здатність планувати професійну діяльність та оформлювати звітну, облікову і довідкову документацію.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач освіти повинен:

знати:

- заходи особистої профілактики і правила роботи з патологічним матеріалом, культурами мікроорганізмів;
- методи стерилізації, дезінфекції, дератизації, дезінсекції, які використовуються у ветеринарній медицині;
- основні групи мікроорганізмів і принципи їх класифікації;
- фізіологію і мінливість мікроорганізмів;
- основи вчення про інфекцію та імунітет, зокрема практичне значення імунітету в профілактиці, діагностиці і ліквідації інфекційних хвороб;
- основи вчення про епізоотичний процес і методику проведення епізоотологічного обстеження неблагополучного господарства;
- заходи з охорони господарств від занесення збудників заразних хвороб;
- закони України “Про ветеринарну медицину” та “Про відповідальність підприємств, установ та організацій за порушення законодавства про ветеринарну медицину”;
- методи санації зовнішнього середовища;
- правила використання біопрепаратів, зберігання, транспортування і бракування їх;
- порядок взяття, консервування, упакування і відправлення патологічного матеріалу для дослідження в лабораторію ветеринарної медицини;
- схеми проведення серологічних, бактеріологічних та інших досліджень;
- основні інфекційні хвороби, які найчастіше зустрічаються в регіоні, ставити первинний і заключний діагнози, проводити лікувально-оздоровчі та профілактичні заходи;

уміти:

- готувати і стерилізувати лабораторний посуд, інструменти;
- виготовляти прості живильні середовища та робити посіви на них;
- виготовляти мазки із патологічного матеріалу, висячу та роздавлену краплю, фарбувати мазки;
- користуватись мікроскопом та розглядати під ним мазки;-
- проводити дезінфекцію;
- робити розрахунки в потребі дезінфекційного засобу;
- користуватись дезінфекційними апаратами та провести дезінфекцію приміщення;
- проводити розрахунки в потребі біопрепарату та вводити його внутрішньом'язово, внутрішньошкірно, підшкірно, інтраназально, користуватись аплікаторами;
- брати кров для серологічного та гематологічного дослідження;
- оформляти списки тварин, супровідні акти;

- забезпечувати виконання обмежувальних і карантинних заходів;
- проводити епізоотичне обстеження неблагополучного господарства та ставити діагноз;

• користуватись Законом України “Про ветеринарну медицину” та довідковою літературою.

3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ)

Форма навчання

денна

Підсумкова форма контролю

екзамен,
диференційний залік

№ теми	Назва теми	Кількість годин							
		Разом	Самостійна робота	Всього	Навчальні заняття				
								Лабораторні	Індивідуальні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Основи мікробіології								
1.	Вступ дисципліни «Епізоотологія з мікробіологією» її зміст. Коротка історія розвитку. Роль вчених у відкритті мікроорганізмів, розробці заходів профілактики та лікування. Боротьби з інфекційними хворобами.		2	4	2	-	-	-	-
1.1.	Морфологія мікроорганізмів.		2	8	4	-	-	2	-
1.2.	Фізіологія мікроорганізмів.		2	8	4	-	-	2	-
1.3.	Спадковість і мінливість мікроорганізмів. Роль мікробів у природі.		4	8	4	-	-	-	-
1.4.	Поширення мікробів у природі. Вплив зовнішніх умов на мікроорганізми.		4	12	4	-	-	4	-
1.5.	Основи вчення про віруси.		2	4	2	-	-	-	-
II	Основи загальної епізоотології.								
2.	Вчення про інфекцію.		2	4	2	-	-	-	-

2.1.	Вчення про імунітет.		4	10	4	-	-	2	-
2.2.	Вчення про епізоотичний процес.		4	8	4	-	-	-	-
2.3.	Дезінфекція. Дезінсекція. Дератизація.		2	6	2	-	2	-	-
2.4.	Профілактичні заходи.		4	12	4	-	4	-	-
III	Спеціальна епізоотологія.								
3.	Хвороби, спільні для всіх або кількох видів тварин.								
3.1.	Сибірка.		2	6	2	-	2	-	-

3.2.	Анаеробні інфекції: злоякісний набряк, правець, ботулізм, некробактеріоз		2	4	2	-	-	-	-
3.3.	Пастерельози.		2	6	2	-	-	2	-
3.4.	Туберкульоз.		2	6	2	-	2	-	-
3.5.	Бруцельоз. Лептоспіроз.		2	5	1	-	2	-	-
3.6.	Сальмонельоз. Хламідіози.		2	6	2	-	-	2	-
3.7.	Лістеріоз. Туляремія.		2	6	2	-	-	2	-
3.8.	Сказ. Хвороба Ауескі.		2	6	2	-	-	2	-
3.9.	Ящур. Віспа.		2	6	2	-	-	2	-
3.10	Дерматомікози. Аспергільоз. Актиномікоз.		2	6	2	-	-	2	-
4.	Хвороби молодняку.		4	14	4	-	6	-	-
5.	Хвороби жуйних.		4	14	4	-	4	2	-
6.	Хвороби свиней.		2	12	4	-	4	2	-
7.	Хвороби коней.		2	10	2	-	4	2	-
8.	Хвороби птахів.		2	10	2	-	4	2	-
9.	Хвороби дрібних тварин (м'ясоїдних, кролів та інших хутрових звірів).		2	8	4	-	-	2	-
10.	Хвороби бджіл та ставкових риб.		-	1	1	-	-	-	-
Разом з ОК			68	210	76		34	32	

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
III - семестр			
1.	Тема заняття: Вступ дисципліни. «Епізоотологія з мікробіологією», її зміст. Коротка історія розвитку науки. Роль вчених у відкритті мікроорганізмів, розробці заходів профілактики, лікування та боротьби з інфекційними хворобами.	2	Постой В. П. Епізоотологія з мікробіологією, с. 3-9, Горбань М. І. Епізоотологія з мікробіологією, с. 3-8 https://cutt.ly/CHP1Kct

2.	Тема заняття: Морфологія мікроорганізмів. Основні групи мікроорганізмів, принципи їх класифікацій, форми бактерій, будова величини. Загальна характеристика грибів	4	[1] с. 14-25 [2] с. 9-15 стенд: основні групи мікроорганізмів, будова бактерій та клітини https://cutt.ly/CHP1Kct .
3.	Тема заняття: Фізіологія мікроорганізмів. Живлення мікробів. Дихання мікроорганізмів. Ферменти мікробів. Токсини мікробів. Розмноження і ріст мікроорганізмів.	4	[1] с. 29-34 [2] с. 15 - 19 схема і класифікація мікробів по типу живлення, дихання https://cutt.ly/CHP1Kct .
4.	Тема заняття: Спадковість і мінливість мікроорганізмів. Роль мікробів у перетворенні речовин в природі.	4	[1] с. 43-51 [2] с. 19-25 схема: Перетворення

			речовин в природі. Форми мінливості https://cutt.ly/CHP1Kct
5.	Тема заняття: Поширення мікробів у природі. Вплив зовнішніх умов на мікроорганізми	4	[1] с. 34-40, 51-55, [2] с. 25-32 Схема: температурні зони https://cutt.ly/CHP1Kct
6.	Тема заняття: Поняття про віруси, їх класифікацію, морфологію та фізіологію.	2	[1] с. 96-103 [2] с. 79-92 https://cutt.ly/CHP1Kct
7.	Тема заняття: Вчення про інфекцію. Види інфекції. Форми клінічного прояву. Мікробоносійство. Перебіг інфекційної хвороби.	2	[1] с. 64-79 [2] с. 40-45 стенд: форми прояву інфекційних хвороб https://cutt.ly/CHP1Kct .
	Разом за III - семестр	22	
I V - семестр			
8.	Тема заняття: Визначення імунітету, його теорії (фагоцитарна - І.І. Мечнікова, гуморальна - Ерліха, сучасна - фагоцитарна - гуморальна).	2	[1] с.109-120 [2] с. 45-53 Схеми: Види імунітету. Біологічні препарати. Настанови https://cutt.ly/CHP1Kct
9.	Тема заняття: Вакцини, гіперімунні сироватки.	2	[1] с.116-118 Інструкції https://cutt.ly/CHP1Kct
10.	Тема заняття: Поняття про епізоотичний процес і епізоотичний ланцюг, джерело і резервуар збудника інфекції, мікробоносійство, епізоотичне вогнище інфекції, неблагополучне і загрозливе господарство.	2	[1] с.120-125 [2] с. 96-127 Стенд: Епізоотичний ланцюг https://cutt.ly/CHP1Kct

11.	Тема заняття: Форми прояву епізоотичного процесу: спорадичні захворювання, ензоотія, епізоотія, панзоотія. Закономірність виникнення епізоотій.	2	[1] с.125-135 [2] с. 96-127 Стенд: Епізоотичний ланцюг https://cutt.ly/CHP1Kct
12.	Тема заняття: Поняття про дезінфекцію, її види, об'єкти, порядок проведення.	2	[1] с.135-148 [2] с. 149-157 https://cutt.ly/CHP1Kct
13.	Тема заняття: Профілактика - основа протиєпізоотичних заходів у сучасних умовах ведення тваринництва і птахівництва при збільшенні кількості і розмірів фермерських господарств.	2	[1] с.148-166 [2] с. 127-138 https://cutt.ly/CHP1Kct
14.	Тема заняття: Пропаганда ветеринарно-санітарних знань серед населення. Заходи спеціальної профілактики.	2	[1] с.148-159 [2] с. 127-138 https://cutt.ly/CHP1Kct
15.	Тема заняття: Сибірка. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.	2	[1] с.166-173 [2] с. 165-170 Плакат: Сибірка. Біопрепарати https://cutt.ly/CHP1Kct
16.	Тема заняття: Анаеробні інфекції.	2	[1] с.173-185

	Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.		[2] с. 172-185 Плакати, анатоксини, анатоксині сироватки. https://cutt.ly/CHP1Kct
17.	Тема заняття: Пастерильози. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.	2	[1] с.185-190 [2] с. 185-189 Вакцини, гіперімунні сироватки, настанови https://cutt.ly/CHP1Kct
18.	Тема заняття: Туберкульоз. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.	2	[1] с.190-199 [2] с. 190-197 плакати, стенди, алергени, настанови https://cutt.ly/CHP1Kct
19.	Тема заняття: Бруцельоз, лептоспіроз. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.	1	[1] с.199-203 [2] с. 202-207 Настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
За семестр I V - семестр			
V - семестр			

20.	Тема заняття: Сальмонельоз, хламідіози. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.	2	[1] с.208-217 [2] с. 221-224 Настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
21.	Тема заняття: Лістеріоз, туляремія. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.	2	[1] с.217-225 [2] с. 207-221 Настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
22.	Тема заняття: Сказ. Хвороба Ауескі. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.	2	[1] с.225-236 [2] с. 224-233 Плакати, вакцини, глобуліни, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
23.	Тема заняття: Ящур. Віспа. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування, профілактика та заходи боротьби з хворобою.	2	[1] с.236-248 [2] с. 233-238 Інструкції, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
24.	Тема заняття: Актиномікоз. Аспергільоз. Дерматомікоз. Визначення хвороби, її поширення та економічні збитки. Епізоотологія хвороби, патогенез. Діагностика хвороби. Лікування,	2	[1] с.248-263 [2] с. 248-252 Плакати, вакцини, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct

	профілактика та заходи боротьби з хворобою.		
25.	Тема заняття: Колібактеріоз. Диплококоз. Інфекційний атрофічний риніт свиней. Набрякова хвороба поросят. Анаеробна дизентерія ягнят, телят і поросят. Вірусні респіраторні і кишкові хвороби молодняку в промисловому тваринництві. (Пневмоентерити молодняку. Гемофільозний полісерозит. Гемофільозна плевропневмонія. Екзотична пневмонія.)	4	[1] с.263-278-295 [2] с. 396-408 Вакцини, настанови, гіперімунні сироватки. https://cutt.ly/CHP1Kct
26.	Тема заняття: Емфізематозний карбункул. Паратуберкульоз. Кампілобактеріоз. Копитна гниль овець. Браздот овець. Лейкоз. Парагрип-3. Інфекційний ринотрахеїт (ІРТ). Вірусна діарея (ВД). Нодулярний дерматит. Інфекційна катаральна гарячка овець. Губчастоподібна енцефалопатія великої рогатої худоби	4	[1] с.295-298-337 [2] с. 254-257 Біопрепарати, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
	За семестр V - семестр	18	
VI - семестр			

27.	Тема заняття: Бешиха свиней. Мікоплазмоз свиней. Класична та африканська чума свиней. Грип свиней. Вірусний (трансмівний) гастроентерит свиней. Коронавірусні інфекції свиней. Ензоотичний енцефаломієліт свиней (хвороба Тешена)	4	[1] с.337-369 [2] с. 347-352-365 Біопрепарати, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
28.	Тема заняття: Сап. Мит. Інфекційна анемія коней (ІНАН). Ринопневмонія. Грип	2	[1] с.369-392 [2] с. 418-459 Настанови, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
29.	Тема заняття: Пулороз - тиф птахів. Колібактеріоз. Віспа птахів. Хвороба Ньюкасла. Хвороба Гамборо (вірусний бурсит). Лейкоз. Грип. Нейролімфоматоз (хвороба Марека). Інфекційний ларинготрахеїт.	2	[1] с.392-437 [2] с. 476-486 Вакцини, настанови, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
30.	Тема заняття: Хвороби м'ясоїдних: чума, алеутська хвороба норок, діарвовірусний і коронавірусний ентерит собак. Хвороби кролів: міксоматоз, вірусна геморагічна хвороба, пастерельоз, інфекційний риніт та стоматит.	4	[1] с.437-467 [2] с. 497-530 Вакцини, настанови, інструкції, антибіотики. https://cutt.ly/CHP1Kct
31.	Тема заняття: Хвороби бджіл: американський та європейський гнилець. Хвороби ставкових риб: геморагічна септицемія коропів та бронхіомікоз.	1	[1] с.467-482 [2] с. 530-533 Плакати, інструкції, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
Разом за VI - семестр		13	
Разом		76	

4.2. Теми практичних (лабораторних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми та засоби контролю	Рекомендована література
III - семестр				
1.	Тема заняття: Техніка безпеки та профілактика при роботі в лабораторії з інфекційним матеріалом та хворими тваринами. Стерилізація лабораторного посуду.	2	Усне та письмове опитування	Горбань М. І. Епізоотологія з мікробіологією, ЛПЗ, с. 25-28. [1] с. 15-28, інструкції.
2.	Тема заняття: Живильні середовища. Техніка посіву.	2	Усне та письмове опитування	[1] с. 40-43 [3] с. 27-32 автоклав, термостат, пробірки, чашки Петрі, МПБ, МПА, пептон, агар-агар
3.	Тема заняття: Будова мікроскопа. Мікроскопія мазків. Методи фарбування. Прості та складні методи фарбування.	4	Усне та письмове опитування	[1] с. 14-28 [3] с. 25-28 Мікроскопи, предметні стекла, бакт. петлі, ножиці.
4.	Тема заняття: Ознайомлення із схемами постановки серологічних реакцій: Розбенгал пробою, РА, РП, РІД.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.118-120 [3] с. 24-53 Біологічні препарати, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
	Разом за III - семестр	8		
IV - семестр				
5.	Тема заняття: Ознайомлення із дезінфекційними апаратами, установками, їх застосуванням, визначенням площі приміщення, розрахунком потреби в деззасобах для проведення дезінфекції типових і пристосованих приміщень або інших об'єктів та виготовленням дезінфекційного розчину, правила безпеки під час проведення дезінфекції, дератизації, дезінсекції.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.135-148 [3] с. 80-93 Гідропульт, пульверизатор, засоби захисту, препарати, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
6.	Тема заняття: Ознайомлення з біопрепаратами; вивчення правил оцінки, вибраковування, транспортування, зберігання, використання біопрепаратів.	4	Усне та письмове опитування	[1] с.116-118 Біопрепарати, настанови, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
7.	Тема заняття: Вивчення правил відбирання і пакування	2	Усне та письмове	[1] с.166-173 [3] с. 130-135

	патологічного матеріалу підозрілого на сибірку.		опитування	Вакцини, гіперімунні сироватки, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
8.	Тема заняття: Вивчення біопрепаратів та методів вакцинації, що застосовуються при пастерельозі тварин і птахів, оформлення актів на проведення вакцинації.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.185-190 [3] с. 108-112 Вакцини, сироватки, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
9.	Тема заняття: Вивчення методики проведення очної і внутрішньої, щіркої туберкулізації різних видів тварин і курей.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.190-199 [3] с. 112-125 Ін'єктор, туберкулін, ножиці, 70% спирт https://cutt.ly/CHP1Kct
10.	Тема заняття: Взяття проб крові у сільськогосподарських тварин для серологічного дослідження. Оформлення списків і супровідної документації. Методика використання бруцеліну для алергічної діагностики бруцельозу.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.199-203 [3] с. 154-166 Шприци, бланки супровідних, план заходів. https://cutt.ly/CHP1Kct
	Разом за IV- семестр	14		
V- семестр				
11.	Тема заняття: Ознайомлення з біопрепаратами та технікою вакцинації тварин і птахів при сальмонельозі, хламідіозах.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.208-217 [3] с. 117-120 Інструкції, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
12.	Тема заняття: Ознайомлення з інструкцією з профілактики і заходів боротьби та використання біопрепаратів при лістеріозі і туляремії.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.217-225 Вакцини, гіперімунні сироватки, глобуліни, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
13.	Тема заняття: Ознайомлення з біопрепаратами, що використовуються при сказі, хворобі Ауескі та технікою вакцинації тварин.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.230-236 [3] с. 123-139 Вакцини, гіперімунні сироватки, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
14.	Тема заняття: Ознайомлення з біопрепаратами, іншими препаратами для профілактики і лікування тварин при ящурі і віспі.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.236-248 [3] с. 129-138 Інструкції, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
15.	Тема заняття: Взяття, обробка і дослідження патологічного матеріалу на дерматомікози та інші патогенні гриби; звичайна	2	Усне та письмове опитування	[1] с.248-263 [3] с. 176-180 Вакцини, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct

	та люмінесцентна мікроскопія.			
--	-------------------------------	--	--	--

16.	Тема заняття: Діагностика та диференціальна діагностика інфекційних хвороб молодяку сільськогосподарських тварин.	6	Усне та письмове опитування	[1] с.263-295 [3] с. 232-238 Настанови, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
17.	Тема заняття: Ознайомлення з технікою взяття патматеріалу та методикою алергічної діагностики паратуберкульозу.	4	Усне та письмове опитування	[2] с.275-279 [3] с. 166-173 Настанови, інструкції, алергени. https://cutt.ly/CHP1Kct
18.	Тема заняття: Вивчення основних розділів діючої інструкції щодо боротьби з лейкозом великої рогатої худоби і складання схеми оздоровлення господарства від лейкозу.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.298-303 [3] с. 185-186 Інструкція по боротьбі з лейкозом. Плакати. https://cutt.ly/CHP1Kct
	Разом за V- семестр	22		
VI- семестр				
19.	Тема заняття: Ознайомлення з методикою і технікою вакцинації свиней проти бешихи, класичної чуми, вірусного гастроентериту, хвороби Тешена.	4	Усне та письмове опитування	[1] с.349-353 [3] с. 206-225 Біопрепарати, настанови, вакцини, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
20.	Тема заняття: Діагностика і диференціальна діагностика основних інфекційних хвороб свиней.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.337-363 [3] с. 206-225 Настанови, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
21.	Тема заняття: Вивчення методів діагностики сапу. Взяття проб крові у коней для серологічного та гематологічного досліджень і проведення очної малеїнізації.	4	Усне та письмове опитування	[1] с.369-374 [3] с. 225-238 Малеїн, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
22.	Тема заняття: Ознайомлення з методами клінічної діагностики ІНАН коней та схемою гематологічного дослідження коней на інфекційну анемію.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.379-385 [3] с. 235-237 Інструкції, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
23.	Тема заняття: Вивчення методів і техніки введення біопрепаратів при хворобі Ньюкасла, віспі, грипі птиці.	4	Усне та письмове опитування	[1] с.405-427 [3] с. 264-267 Вакцини, інструкції, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct

24.	Тема заняття: Проведення кровокраплинної реакції аглютинації і кровокраплинної реакції непрямой гемаглютинації для діагностики пулорозу - тифу птахів.	2	Усне та письмове опитування	[1] с.392-396 [3] с. 242-248 Настанови, інструкції. https://cutt.ly/CHP1Kct
25.	Тема заняття: Ознайомлення з	2	Усне та	[1] с.437-448

	біопрепаратами та технікою вакцинація собак проти чуми, парвовірусного та коронавірусного ентериту.		письмове опитування	[3] с. 286-289 Вакцини, гіперімунні сироватки, настанови. https://cutt.ly/CHP1Kct
Разом за VI - семестр		20		
Разом		66		

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
III - семестр			
1.	Економічні збитки від хвороб, їх роль у вирішенні завдань, які поставлені перед тваринництвом і птахівництвом.	2	[1] с.73-88 https://cutt.ly/CHP1Kct
2.	Рекетсії, мікоплазми, хламідії.	2	[1] с. 24-25 https://cutt.ly/CHP1Kct .
3.	Розмноження мікроорганізмів. Ріст мікроорганізмів Значення ферментів у народному господарстві	2	[1] с.27-30 https://cutt.ly/CHP1Kct
4.	Перетворення вуглецю та поняття про різні види бродінь. Практичне значення і застосування процесів бродіння.	4	[1] с. 40-43 [2] с. 18 https://cutt.ly/CHP1Kct .
5.	Вплив фізичних та хімічних факторів на мікроорганізми	2	[1] с.88-96 https://cutt.ly/CHP1Kct
6.	Вплив біологічних факторів та форми співжиття мікроорганізмів	2	[1] с.89-96 https://cutt.ly/CHP1Kct
7.	Діагностика вірусних хвороб	2	[1] с.99-102 https://cutt.ly/CHP1Kct
8.	Динаміка розвитку інфекційної хвороби	2	[1] с.103-107 https://cutt.ly/CHP1Kct
Разом за III - семестр		18	
IV- семестр			
9.	Види імунітету і практичне значення імунітету.	4	[1] с.108-120 https://cutt.ly/CHP1Kct

10.	Фактори передачі інфекційних хвороб. Особливості прояву епізоотичного процесу.	4	[1] с.120-135 https://cutt.ly/CHP1Kct
11.	Бактеріологічний метод контролю якості проведеної дезінфекції.	2	[1] с.135-148 https://cutt.ly/CHP1Kct
12.	Профілактичне карантинування тварин, що надходять у господарства або державу. Роль протиепізоотичних комісій в організації профілактичних заходів, облік та звітність при інфекційних хворобах, протиепізоотичні заходи в системі цивільної оборони.	4	[1] с.148-166 https://cutt.ly/CHP1Kct
13.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці хвороби Сибірка.	2	[1] с.166-173 https://cutt.ly/CHP1Kct
14.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених	2	[1] с.173-185

	при діагностиці та профілактиці анаеробних інфекцій.		https://cutt.ly/CHP1Kct
15.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці Пастерельозів	2	[1] с.185-190 https://cutt.ly/CHP1Kct
16.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці Туберкульозу тварин і птиці.	2	[1] с.190-199 https://cutt.ly/CHP1Kct
17.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці Бруцельозу і Лептоспірозу.	2	[1] с.199-208 https://cutt.ly/CHP1Kct
	Разом за IV- семестр	24	
V- семестр			
18.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці Сальмонельозів і Хламідіозу	2	[1] с.208-217 https://cutt.ly/CHP1Kct
19.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці Лістеріоз і Туляремія	2	[1] с.217-225 https://cutt.ly/CHP1Kct
20.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці Сказ і хвороба Ауескі.	2	[1] с.225-236 https://cutt.ly/CHP1Kct
21.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці Ящур і Віспа	2	[1] с.236-248 https://cutt.ly/CHP1Kct
22.	Досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених при діагностиці та профілактиці Актиномікоз, Аспергільоз, Дерматомікози.	2	[1] с.248-263 https://cutt.ly/CHP1Kct
23.	Профілактика хвороб молодняку.	4	[1] с.263-285 https://cutt.ly/CHP1Kct
24.	Профілактика хвороб жуйних	4	[1] с.285 https://cutt.ly/CHP1Kct
	Разом за V- семестр	18	
VI- семестр			
25.	Профілактика хвороб свиней	2	[1] с.337 https://cutt.ly/CHP1Kct

26.	Профілактика хвороб коней	2	[1] с.369 https://cutt.ly/CHP1Kct
27.	Профілактика хвороб птахів	2	[1] с.392 https://cutt.ly/CHP1Kct
28.	Профілактика хвороб дрібних тварин (м'ясоїдні, кролі та інші хутрові звірі)	2	[1] с.437-467 https://cutt.ly/CHP1Kct
Разом за VI - семестр		8	
Разом		68	

5. ВИДИ ЗАНЯТЬ, МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ

Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (лабораторна робота, практичні заняття).
- Самостійна робота (виконання завдань);
- Відеометод (мультимедійні, тощо);

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції, практичні та лабораторні заняття), самостійна робота, практична підготовка, консультації, індивідуальні завдання, дистанційне навчання.

Освітні технології: традиційні, інтерактивні (використання мультимедійних технологій), інформаційно-комунікативні

6. КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовується така форма контролю і оцінювання знань та вмінь:

Поточний контроль:

1. Усне опитування.
2. Індивідуальне опитування.
3. Фронтальне опитування.
4. Письмове опитування.
5. Оцінювання доповідей.
6. Виконання лабораторних і практичних робіт.

Проміжний контроль: контрольна робота, реферат, модулі.

Підсумковий контроль: іспит - 4,6 сем

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

1. Шприци.
2. Апарат Боброва.
3. Очні піпетки.
4. Ін'єкційні голки.
5. Ножиці Купера.
6. Стерилізатори.
7. Термометри.
8. Вата.
9. Марля.
10. Рушники.
11. Мило.
12. Фенол.
13. Настойка йоду.
14. Спирт етиловий.
15. Хлорамін.
16. 10% р-н їдкого натру.
17. Термостат.
18. Чашки Петрі, пробірки, колби, лабораторний посуд.

Програмне забезпечення

1. Підручник
2. Довідник.
3. Завдання для тестового контролю знань студентів.

4. Журнал реєстрації інструктажу з техніки безпеки при проведенні лабораторних робіт на учбовій практиці.
5. Бланки історії хвороби.
6. Журнал реєстрації хворих тварин.
7. Акти, супровідні, протоколи.
8. Інструкції до біопрепаратів.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з освітнього компонента, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях - неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.
------------------------------	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Литвиненко І.О., Литвиненко М.О. Епізоотологія з мікробіологією. Електронний підручник. – Науково-методичний центр ВФПО, 2021.
2. Постой В.П. Епізоотологія з мікробіологією. - Київ: Вища школа, 2006.

Додаткова:

1. Влізло В.В., Максимович І.А. Лабораторна діагностика у ветеринарній медицині: довідник. - Львів, 2008. - С.92
2. Горбань М.І. Епізоотологія з мікробіологією. - Київ: Вища школа, 1989.
3. Гурський Р., Попович В. Збірник нормативно-правових актів України щодо профілактики і боротьби з епізоотіями та інвазіями. - Івано-Франківськ, Місто НВ, 2006.
4. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. - Київ: Вища освіта, 2002.
5. Кравців Р.Й., Захарів О.Я., Семенюта В.І., Турко І.Б. Ветеринарна мікробіологія. - Львів, 2007. - 418 с.
6. Литвин В.П., Ярчук Б.М. Загальна епізоотологія. - Київ: Урожай, 1995.
7. Про ветеринарну медицину: Закон України від 16.11.2006 р. № 361.